

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Največja nevarnost grozi!

Ministrstvo za »socialno« politiko je izdalo načrt pravilnika o delovanju delavskih združenj. V tem pravilniku je cela vrsta na reakcionarne ših določb, po katerih je vzeta veliki množini delavstva volilna pravica. Med drugimi določbami je tudi prepoved, po kateri bi se delavski združenja ne smeli udeleževati delavskih gibanj in tudi stavkati ne bi smeli.

Na ta način bi morali postati delavski združenja izdajalci delavskega pokreta in bi morali v slučaju stavke — stavkokazati.

Da preprečimo ta nezaslišani napad, se sklenilo predsedstvo Strokovne komisije za Slovenijo prirediti

v nedeljo, 25. februarja

PROTESTNE SHODE

vsega strokovno organiziranega delavstva.

Shodi se bodo vršili v naslednjih krajih:

LJUBLJANA, poročevalca ss. Golmajer in Čelešnik.

MARIBOR, poročevalca ss. Pelikan in Petean.

CELJE, poročevalca ss. Kaiser in Čebular.

JESENICE, poročevalca ss. Vrankar in F. Svetek.

TRBOVLJE, poročevalca ss. Klenovšek in Pastorek.

MEŽICA, poročevalca ss. Arh in Mörderdorfer.

ZAGORJE, poročevalca ss. Jankovič in Rejc.

HRASTNIK, poročevalca ss. Leskošek in Jazbec.

PTUJ, poročevalca ss. Krajcner in Uratnik.

GUŠTANJ, poročevalca ss. A. Čeh in L. Juh.

V onih krajih, kjer so sedeži okrožnih Strokovnih komisij, naj priredijo shode taništva teh komisij. — V kraju, kjer ni sedeža Strokovne komisije, pa pripravijo shode podružnice naših strokovnih organizacij in sicer tako, da bo predsednik najmočnejše podružnice sklical skupno sejo vseh odborov naših podružnic v dotičnem kraju. Na te seje naj se pa odloči, kje in ob kateri uri se bo shod vršil.

Shodi naj se vrše dopoldne, če bi pa kje ne bilo mogoče, naj pa pravočasno sporoče dotičnemu guberniku ali pa Strokovni komisiji. — Guberniki bodo dobili pravočasno direktive in pa predloge za resolucije. Oblastem bo te shode naznanila Strokovna komisija v Ljubljani.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Shodi naj bodo enodušen protest vsega delavstva, zato se je strogo izogibati vsake strankarske politike.

Strokovne komisije za Slovenijo.
Predsedstvo

Važen predmet bodo obravnavali ti strokovni shodi. Treba je, da se jih vse delavstvo udeleži.

Toda volilna borba je prav tako važna in bo od izida volitev zelo odvisno, kakšen vpliv bo imelo delavstvo na rešitev tega važnega vprašanja. Zato pozivljamo naše sodruge, da takoj po zaključku strokovnega shoda otvorijo politični volilni shod in da izčrpno pojasnijo delavstvu, za kaj gre.

Pokrajinsko taništvo SSJ in KDZ.

Pred volitvami in po njih.

Čiščenje v stranki je dalo marsikomu misliti. Največ ljudi se je pa bavilo z mislijo: če bomo tako čistili, izčistimo prav vse in v stranki ne ostane razen pometačev nikdo več. Ljudje, ki niso gledali dobre strani čiščenja, so se udali volji svojih misli in so tudi oni s smetnj vred odšli, v prepričanju, da tako, zlasti pred bližajočimi se volitvami, sploh ne more iti.

Čiščenje je dalo marsikomu misliti. Največ ljudi se je pa bavilo z mislijo: če bomo tako čistili, izčistimo prav vse in v stranki ne ostane razen pometačev nikdo več. Ljudje, ki niso gledali dobre strani čiščenja, so se udali volji svojih misli in so tudi oni s smetnj vred odšli, v prepričanju, da tako, zlasti pred bližajočimi se volitvami, sploh ne more iti.

Pridobil je milijone, pomagati si je znal. Samo Bog zna baže delati čudeže, ljudje za to niso pooblaščen. Vsak krajar, ki pomeni neko vrednost, ki je na papirju ali v kovini to, kar potrebuje človek za življenje, mora biti zaslužen z delom. Kaj je delo? Duševni ali telesni napor, ki je potreben človeku v borbi s naravo za svoj obstanek. Delo pa je lahko dvojno: pozitivno in negativno, ali koristno ali škodljivo. Če bi vsi ljudje delali v korist človeške družbe, če bi se rezultat tega dela enakomerno razdelil, bi imeli na zemlji raj, ki ga vam obetajo nekje na onem svetu. Milioni, ki jih »služijo« nekateri ljudje, so sicer pošteno in krvavo

MUKI. (Dalje.)

Krist je dejal, da bo nekoč na zemlji en hlev in en pastir. Če bomo napredovali še nadalje, tako kakor dosedaj, se bodo njegove besede kmalu uresničile. Pri nas je še mnogo pastirjev, na Angleškem jih je manj, v Ameriki pa še manj. Tam so možje, ki trdijo, da so vse tvornice za železo ali sukno njihova last. In v resnici je tako. Pomislite koliko ovac pase tak pastir! Če ljudi ne sreča pravočasno pomet, če ne spoznajo, da to, kar so ustvarile njihove žuljave roke, ni last gospoda Petra ali Pavla, temveč njihov skupni pripomoček zaboljšanje življenjskih razmer, bo kmalu na svetu samo en bankir, ki mu bodo služili vsi stroji in vsi ljudje.

Pravijo, mož je delal, potil in napejnal se je celo življenje, vi mu pa hočete vzeti to, kar je zaslužil. Kje je tu pravica? In kaj mislite, kdo tako govori? Tovarnar lastnik parobrodne družbe, član železnega sindikata? Kaj še! Siromak, ki nosi celo leto oguljene hlače, ki komaj zvlje iz tridesetih dni meseca obroč, da se zadnji dan oklene prvega, trpin, ki mu

je gospod plačal beraške krajarje, da mu liže pete in zagovarja njegovo prevzvišenost. Kdo je zaslužil in kaj je zaslužil? Človek, ki dela z glavo ali z rokami, to je vseeno, bi lahko zaslužil toliko, da bi bil čedno oblečen, da bi stanoval v sobi, ne pa v hlevu, da bi si lahko privoščil tečno, dobro in zadostno hrano, tu pa tam razvedrilo, zabavo, duhovni užitek, da bi lahko prehranil in odgojil svoje otroke, človeška družba bi pa morala skrbeti zanj na stara leta. In to zadostuje. Če temeljito premislimo tole zadevo, moramo priznati, da človek več v resnici tudi ne zasluži. In vendar so ljudje, ki trdijo, da je gospod Janez, ki je delal z glavo kvečjemu trideset let, zaslužil deset ali celo dvajset milijonov. Kako to? Njegov soseda, ki je pravtako trgal hlače po šolskih klopih ali drugi, ki je trideset let tičal kakor črv pod zemljo, pa nima v žepu niti toliko, da bi si kupil novo obleko. Zaslužil ni, to je jasno, in vendar ima milijonsko premoženje. Odkod? Pridobil ga je, znal si je pomagati, pravijo ljudje. In če jih vprašamo, kje je tu pravičnost, zganejo s pleči, češ, zakaj si pa ti ne znaš pomagati? V tem odgovoru je skrita preceš-

Organizacija je žila razrednega gibanja, tisk je kri v njej. Skrbite, da se kri ne posuši!

Buržuazija se je zavedala, kaj to pomeni, če hoče delavska in kmetijska stranka priti na pravo pot, in sicer na ono pot, ki so jo socialisti v teoriji ljudstvu toliko let oznanjevali, žal pa s praktičnim zgle- dom pobijali. To je bil tudi vzrok, da se je del mase potem, ko je opazil, da ne gre vse po njegovi volji, ločil od stranke in prešel v ekstrem, doživel pa popolen polom in fiasko. Takrat se je začel buditi duh pravice in resnice v stranki, ki je po hudem toda častnem boju tudi zmagal in prišlo je do upravičenega čiščenja. Na pravo pot je krenilo socialistično delav- stvo in sicer kar v stranki, da bo res so- cialistična, in ne izven nje, kakor so to preje storili nezadovoljneži in slabiči.

Zraven buržoazije so ti nezadovolj- neži nazadnje pri občinskih volitvah v Ljubljani sami pokazali, koliko znajo ce- niti moralo in koliko jim je do živega so- cializma in ljudske bede. Vezali so se in objemali z najhujšim sovražnikom de- lavskega razreda, klerikalno stranko, kot privesek pa jim je dobro došel izmeček, ki je bil pomeđen iz socialističnega giba- nja. Tako je složno korakala elita v ob- činski svet in tam prepustila klerikalcem že po mandatih prvo in odločujočo besedo. Tako se tu bratita pravi klerikalec s človekom, ki priznava moskovske para- grafe, ki so pa v prvi vrsti naperjeni pro- ti reakciji in klerikalizmu. Poleg njih pa je tretji, ki se spozna prav dobro na ma- tematično delo za svoj žep in ki bo storil vse, samo da se ne bo njemu osebno go- dila »krivica«.

Ljudstvo, ne zapiraj pred tako kriče- čimi dogodki oči!

Elita moskovske smeri in izmeček iz socialistične stranke, sta uvidela, da ljudstvo v bodoče, ne pojde več na tak lahki lim, zato sta si pa izmislila stranko, v katero bo moral iti sam hudič, kaj pa šele ljudstvo, ki bo moralo strmeti pred novo in tako krasno stavbo! Mislili so si, da je ljudstvo nepriljubljeno, (imeli so prav, ker ljudstvo nima še danes pred vsemi dogodki v življenju odprtih oči) in trik »Socialistična stranka delovnega ljudstva« se bo vsaj zaenkrat ob teh vo- litvah nekoliko obnesla. Na ta način so si zasigurali mandate oni ljudje, ki bi jih na drug način nikoli več ne dobili. Pod geslom »Socialistična stranka delovnega

ljudstva«, je prišlo novo vstajenje za tako diskreditirane može, ki niso ob ustanovit- vi stranke polagali nobene važnosti na socialistična načela, še manje so ustvarili temelj dela in reda, pač pa so sedaj začeli hitro obljubljati vse, kar so prej zame- tavali.

K tej izvršeni nesramnosti nad ljud- stvom stojimo mi socialisti mirni in trez- ni na začrtani poti in se ne premaknemo niti za las, ker vemo, da so volilni ma- nevri knuta, ki tepe narod po obrazu in ta narod še vedno noče videti, kdo ga tepe.

To je pred volitvami, pravi »hec« pa pride po volitvah, ko se bo izkazalo, da smo imeli prav in edini tudi svoj jasno- začrtani delovni program za splošno do- bro. Po volitvah bodo volilci, ki so dali svoj glas lažisocialističnim strankam, od teh tudi nekaj zahtevali. Te stranke ne bodo volilcem mogle nič dati, ker so samo momentalne tvorbe in jim manjka je- dra, to se pravi organizacije. In brez or- ganizacij, ki niso trdne in disciplinirane, je sploh nemogoče misliti na delo. Socia- list hoče družbo, ki bo temeljila na orga- nizaciji in ta organizacija mora biti tako močna, da vzdrži vajeti življenja v rokah. Če pogledamo današnjo družbo že v sami državi, tedaj moramo reči, da gledamo organizacijo, ki je čisto drugačna, nego jo mi uvajamo. Kapitalistična je. Torej je treba socialističnim organizacijam predru- gačiti državo, ali, jasneje povedano, orga- nizacija je država. In kdor hoče državo po svojem sistemu, mora imeti v stranki organizacijo, ki bo zavzemala kulturno, v politiki in gospodarstvu tako smer, kakor da bi bila stranka že res država. In kdor se strinja s strankinimi sklepi, naj ve, da bodo ti sklepi veljavni za celo državo, če bo večina za sistem, ki vlada v organi- zaciji. Na primer: Pri nas je progresivni davek, v državi ga pa ni. Ko bo organiza- cija dosegla pri vseh delavskih plasteh njegovo uvedbo, bo tudi v državi, dokler ne stopimo korak naprej in jo nadomesti- mo s socialistično družbo, progresivni da- vek uveden, kar pomeni ukinitje krivič- nega davčnega vijaka. Temu primeren je naš program, katerega mi pod nobenim pogojem ne opustimo.

Kmet in delavec naj spoznata sama, da brez takšne organizacije ne bo dobre

zasluženi, vprašanje je le, kdo jih je za- služil. Ne oni, ki so si jih prilastili z na- vadno golufijo, temveč oni, ki trpe po- manikanje in prejema jo kot sužnji za svo- je pošteno delo toliko manj, kolikor več vtakne v žep gospodar.

Včeraj sem šel mimo novo zgrajene palače. Pred pošto je dvignila ta moderna zadeva svojo ponosno glavo visoko v zrak in gleda pod seboj naše občinstvo, češ, stojte ozrite se in strmite! Hiša, ki ji ni mogoče očitati nobenih posebnih gre- hov. Ljudje hodi o mimo, bulijo oči in mi- gajo z ušesi, ogledujejo to debelo mesa- rico med ljubljanskimi damami in premiš- ljujejo, po čem so jajca na trgu. Tudi jaz sem se oziral in strmel. Ogledal sem jo od vseh strani, in videl sem v opeki in ce- mentu sledove težakovih rok, videl sem pótne srage, ki so gasile z vodo živo apno, solze, ki so se strdile s cementom in klet- ve, ki drže opeko da se ne razdeli na vse strani. Mislil sem: koliko žuljev trpljenja in bede je v teh stenah, kako so stopale utrujene noge težakov, kako so se krivila njihova ramena pod težo kamenja in ope- ke, koliko otrok je čakalo z željnimi očmi dan za dnem, kdaj se vrne oče z dela in jim prinese košček kruha — in kdo bo ži-

vel v teh razkošnih dvoranah? Težaki, ki so jih zgradili, so dobili svoje krvavo za- služene groše in vrnili so se v brloge in gnila podzemlja, v palači pa se bo šopi- rila peščica ljudi, ki so se vozili v avto- mobilih mimo in gledali skozi pozlačena očala kako se upogiba jo koščene noge zvestih hlapcev.

Zbrali so ljudi in dejali: vi boste vse življenje delali, dali vam bomo toliko, da ne boste mogli od lakote umreti, mi pa bomo uživali žulje vaših rok. In razdelili so jih kakor ovce na pašniku. Boj kore- niaškim in zanesljivim so obesili zvonce na vrat, na čelo so jim pritisnili svoj pe- čat, v oko so jim dali pastirsko palico in poslali so jih med ovce, naj jih pasejo in pazi jo, da bodo pridne in mirne. Da pa se bodo ovce bale svojih pastirjev in gospo- darjev, so si ti obesili različna imena in ornamente. Ta je veličanstvo, oni svet- lost, tretji minister, četrti general, peti papež, šesti kardinal, sedmi škof. Prvi se sveti in leskeče v zlatu kakor repatica na večernem nebu, drugi hodi z zvezdami na prsih in na trebuhu, tretji je oblečen v rdečo togo in steguje roko, ki jo ovčice ponižno ližejo.

(Dalje prih.)

uprave in demokracije ne v stranki ne v državi in še manj v bodoči družbi. Ko bo- sta to spoznala, pojmeta v svojo organiza- cijo in od tam bosta uvajala iz sebe red v državo. Proletarci, država je organiza- cija in ta je danes krivična in bo še toliko časa krivična, dokler ne boste nehali sto- pati za demagogi in volilnimi gesli in ne boste sami prijeli krmila v roke.

Politične vesti.

+ V Ljubljani bodo kandidirali v par- lament: dr. Perič za SSDL, prof. Reisner za JDS, dr. Gosar za SLS, dr. Ravnihar za NNS, Ivan Deržič za NSS, inž. Miha Šuklje pa je prijel samostojno kandida- turo. Kandidatov je torej že 7, izvoljen bo pa samo en sam.

+ Pokrajinski namestnik Hribar je v petek došel v Belgrad, kjer je poročal o uspehih svojih pogajanj z različnimi po- litičnimi skupinami, ki naj bi podprle ra- dikalske kandidature na Slovenskem. »Slovenec« pa poroča, da je došel v Bel- grad tudi bivši minister Pucelj, da izprosi nekaj denarja za volilno agitacijo samo- stojnežev.

+ Tudi italijanski senat je odobril jadranske konvencije na svoji prvi seji v petek. Pet dni po končni odobritvi bi mo- ralo priti do izvršitve teh dogovorov. Ita- lijanski listi pa že poročajo, da »motri« Mussolini z vso pozornostjo dogodke v Macedoniji, Traciji itd. Vse to »motrenje« ima namen najti kak izgovor da Italija- nom kljub ratifikaciji dogovorov ne bo treba izpolniti.

+ Bolgarja in mi. Vrhovni svet zem- ljo-radniške stranke je 16. t. m. končal svoje zasedanje. Prisilil je tri ministre, da so odstopili, koncem zasedanja pa je odo- bril izjavo predsednika stranke, ministr- skega predsednika Stamboliškega, ki jo je podal v Belgradu glede Macedonije. V tej izjavi je poudaril, da se Bolgari odpo- veduje o Macedoniji. — Belgrajsko glav- no glasilo radikalcev »Samouprava« na- pada Stamboliškega, češ, da podpira zemljo-radnike in Radića.

+ Veljnoslanška konferenca v Pa- rizu je poslala Bolgariji noto, v kateri po- ziva sovjetsko vlado, naj prične z odplače- vanjem reparacij. Bolgarija je pripravlje- na z delom carinskih dohodkov jamčiti reparacijske prispevke, zahteva pa znižanje prispevkov odgoditev izplačl in po- moč pri najetu zunanega posojila.

+ Češki finančni minister Rašín naj- brže ne bo več okrevl. Zadnja poročila pravijo, da njegove moči zelo pojemajo.

+ Opozicija v angleškem parlamen- tu je na iniciativo delavske stranke, ki je najmočnejša opozicionalna stranka, po- dala vladi predlog, naj skliče konferenco za revizijo mirovnihih pogodb. Predlog po- udarja tudi nužnost odpustitve medse- bojnih državnih vojnihih dolgov.

+ Do angleškega posredovanja v francosko-nemškem sporu radi reparacij in zasedbe Poruhr'a najbrže ne bo prišlo. Francoski minister Le Troque je imel v četrtek konference z različnimi angleški- mi državniki, v petek pa je došel v Lon- don tudi francoski vrhovni poveljnik zase- denega ozemlja general Weygand. O uspehih teh konferenc ni nobenih poročil. — Angleži bodo odoklicali svoje čete iz Poruhr'a. — V Berlinu je silno padel kurz dolarja in francoskega franka, v Curihu se je kurz marke dvignil, padla pa je vrednost francoskega franka, kar pomeni, da finančniki nimajo več upanja na uspeh francoske akcije.

INVALIDI, NADPREGLEDNE KOMISIJE IN POKOJNINE.

Dejstvo je, da niso vse kritike, ki smo jih do danes o stvari slišali, nič zalegle. Vsaka pritožba je zastoj, ker ni smisla za invalidsko vprašanje. Gospoda se bavi samo z agitacijo za državnozbornske volitve, vse ostalo pa spi. Gospodje ministri in drugi so na agitacijskih potovanjih v njih resorh pa vlada tišina in prah se nabira po pisalnih mizah na prste debelo, a ljudstvo strada, trpi in pričakuje odrešenja.

Vo ni invalidi, brez rok in nog, pljučno in živčno bolni — polovico jih razjeda tuberkuloza, ostali umirajo od drugih bolezni — komaj prihajajo na vrsto k nadpregledu; tam dobe oceno svoje hibe. Diagnostika je — po vojaško — skrajno slaba, invalidom tajijo bolezni v oni resnični meri, kakor jo imajo. Še več — priznao jo samo skrajno bolnim, ostalim pa mišostno nakloni o 20—25%, kvečjemu 30%. Statistika umrlih invalidov, katerih nadpregledni izvid je nosil oceno na 30 do 40%, nam dokazuje, da ni invalidu niti pravilna ocena, še manj pa zdravniška pomoč na razpolago. Invalid, ki umre radi vojnih posledic, je v resnici moral umreti, ker ni imel nobene pomoči in radi skrajno sramotne ocene invalidnosti, ki na bolnega prav neugodno upliva.

Invalid je bil nadpregledan po vojaškem zdravniku, dobil je X% delanezmožnosti in sedaj pa čakaj in čakaj, predno dobiš za svoje X% pokojnino. Smrt je invalidu prei na vratih nego poštar, ki mu prinaša državno podporo; ta pa je zopet le sramotna miloščina, da si žn'o sploh ne more nič nabaviti. Pritoževati se kjerkoli, tudi nič ne pomaga, ker je ves sistem skrajno birokratičen, a birokrati po uradih, ki so vzrok zavlačevanja, se revežu smejejo v obraz. Kar ne stori krivic gospoda v Belgradu, to stori gospoda, ki sedi v pokrajinskih uradih.

Nič boljše ni drugod nego pri nas, ker sistem »uničiti šibkejšega«, je močneši nego pravica, ki se skriva za plankami iz krvi padlih žrtev in še živečih vojnih invalidov ter sirot porojene in pravične Jugoslavije. Ljudska kri, ki je tekla, ne bi smela biti žoga ljudstvu škodljivim politikom. Pa je. In bo še toliko časa, da si sami ne pomagamo ali — pog'nemo.

Dnevne vesti.

Generalni izseljeniški komisariat v Zagrebu pozivlja v svrhu evidence za katero število je nova kvota izseljenikov za leto 1923./24. že obremenjena, vse one, ki imajo izseljeniške potne liste za Zedinjene države severnoameriške, a doslej iz kateregakoli vzroka še niso odpotovali, da te potnice vrnejo pristojnim oblastvom, ki jih bodo dostavila generalnemu izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu zaradi opreme s posebno klavzulo povodom odobrenja nove kote za proračunsko leto 1923./24. Vsi interesenti se opozarjajo, da se tega v lastnem interesu drže, ker brez te klavzule ne bodo mogli dobiti ameriškega viza, oziroma ne bodo prepuščeni preko meje naše kraljevine. — Generalni izseljeniški komisariat objavlja nadalje, da se dogaja, da nekateri naši izseljenci ne morejo dobiti izseljeniškega potnega lista za Zedinjene države severnoameriške, ker je kvota že izčrpana, in da so zaradi tega izpremenili smer potovanja, in sicer v Južno Ameriko. Ko so dobili v naši državi potne

liste za te kraje in prišli tjakaj, so za prosili pri tamošnjem našem zastopniku, naj se jim izstavi potni list za Zedinjene države severnoameriške za motivacijo, da imajo tam sorodnike in večjo možnost zaslužka. Na ta način so se hoteli po ovinkih preseliti v Zedinjene države in se tako izogniti obstoječim predpisom za vseljevanje v te države. Zaradi tega se vsi izseljenci v lastnem interesu opozarjajo, da naša zastopništva v inozemstvu (konzulati) ne bodo ustregla takim prošnjam, ako se dotična stranka ni najmanj eno leto nepretrgoma nahajala pred prepustitvijo v Zedinjene države severnoameriške v Kanadi, Novi Fundlandiji, na Kubi, v Mehiki ali v državah Centralne ali Južne Amerike ali pa na sosednjih otokih.

Delavci! kupite čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Ljubljana.

Zglaševanje mladeničev rojenih leta 1903. Letošnji nabori se bodo vršili najbrže prve mesece letošnjega poletja. Kot na mlajši letnik pride k naboru rojstni letnik 1903. Po razglasu mestnega magistrata se morajo vsi v Ljubljani stanujoči, leta 1903. rojeni mladeniči do 28. februarja t. l. zglašiti v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«. Več je razvidno iz razglasa mestnega magistrata.

Redni občni zbor Društva državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil z običajnim dnevnim redom dne 4. marca 1923 ob pol 9. uri v mestni posvetovalnici. Člani se opozarjajo na §§ 16. in 18. društvenih pravil. Točen spored v prihodnji številki »Našega Glasla«.

Celle.

Pozivljamo vse zaupnike strokovnih, gospodarskih, kulturnih in političnih organizacij, vse poulične zaupnike (kasirje), posebno pa je dolžnost vseh socialističnih občinskih odbornikov ter zaupnikov stranke pri raznih drugih zastopih, da se dne 22. februarja 1923 gotovo udeležijo seje širšega zaupniškega zbora, ki se bo vršil v gostilni »Janžek« Za kresijo številki 1 ob 18. zvečer. Z ozirom na nenavadno važni dnevni red ni potreba, da bi še posebej opozarjali, temveč da vsak zaupnik stranke ali sploh funkcionar delavstva čuti to dolžnost in da ne bo neopravičeno izostal. Prazni izgovori ne bodo držali, o njih se bo odbor prepričal. — Okrožno tainištvu SSJ, Celje.

Radi preselitve poštnice Slivnica pri Celju kraj Gorica se vrši krajevna dostava v Mali Gorici hišna številki 4, 5 in 22 ter v Sv. Urbanu hišna številki 1 in 2. Obenem je uvedeno dostavljanje poštinih pošiljk po selskem pismonošiji v Voglajni h. št. 4—8 v Selih hišna št. 18 v kraju Slivnica in v Sv. Janezu h. št. 2 in 6. Dostavlja se vsak dan razen ob nedeljah.

Maribor.

Posledice orjunaških inuštrev so takšne, da se ljudstvo resno boji prihodnjih dni. Vlada dozda ni ukrenila nič posebnega, da bi zavarovala javno varnost. Gospod Hribar, kje je energija? — Klerikalci organizirajo »Ljudsko Stražo«, da sama obračuna s povzročitelji današnjih žalostnih razmer v Mariboru. V odgovor so Oriuni polepili Maribor s plakati, ki so razelašali »vzvišene naloge« orjunaške in klicali na protestno zborova-

nie proti »Žebotovim tolovaškim tolpam«. Časopisje — »Straža« in »Tabor« — v najgrših izrazih apelira na najnižkotne še nagone v masi — kdo je porok, da bo masa vzdržala mir in red? — In kdo bo nosil posledice? Tisti gotovo ne bi hoteli, ki so doslej storili samo to, da so povedali protestni zborovanji Žebotovih in orjunaških komitašev.

»Jutrovega« poročevalca dr. Reismana je klerikalni Žebot na javni ulici napadel in mu jih nekaj pritisnil. Mi pravimo: Zob za zob. Dokler se bodo samo voditelji slovenske demagogije traktirali z abruškimi kavalirstvi, bo vse dobro in v redu.

V nedeljo, 18. t. m. se bo vršila poleg popoldanske tudi večerna predstava v gledališču, in sicer se bo izvajala opera »Faust«, izven, Gostuje g. Sovil-ki od ljubljanske opere.

Škratinka se je v Mariboru v zadnjem času zelo razširila. Krivda je predvsem na ljudski nemarnosti.

Iz stranke.

Hrastnik. V nedeljo, dne 18. t. m. se bo vršila ob 3. popoldne v prostorih konsumnega društva v Hrastniku konferenca vseh zaupnikov SSJ. Vabljeni so zaupniki iz kemične tovarne, steklarne, občine Dol in občine Sv. Krštof. Dnevni red: volitve v narodno skupščino. Poroča sohr. Krušič iz Trbovel. Točna in polnoštevilna udeležba dolžnost.

Redni letni občni zbor krajevne politične organizacije SSJ in KDZ v Žalcu se bo vršil v nedeljo 18. t. m.

Zahtevaj od svoje strokovne organizacije naj pove, katera stranka je delala za izboljšanje socialne zakonodaje!!

Kulturni vestnik.

»Kres«, 12. številka prvega letnika izide te dni, obenem gre takoj v stavnico 1. številka II. letnika, ki ji bo potem redno vsak mesec sledila po ena številka. O »Kresu« spregovorimo podrobneje v prihodnjem »Ljudskem gl.«, danes po opozarjamo vse stare naročnike in tiste, ki še niso nanj naročeni, naj takoj poravnajo naročnino za bodoče leto, ker je redno izhajanje odvisno od rednosti njegovih bralcev. »Kres« bo odslej izhajal v obliki »Lj. Zvona«, naročnina se za člane »Svobode« radi ogromnih tiskarniških stroškov zviša na 30 Din celoletno, za dijakke na 40 Din, za ostale 50 Din, za inostranstvo 70 Din in za Ameriko 1 D. Posamezna številka za člane 2.50 Din, za vse druge 5 Din. Navzlic tem cenam ostane »Kres« najcenejši kulturni mesečnik pri nas. Med gradivom za prihodnji letnik omenjamo daljši vojni roman s. Cerkvénika »Mariša«, ki bo izhajal vse leto, dalje daljšo študijo o zgodovini slovenskega slovstva, ki jo bo priobčeval g. J. Vidmar. Sodelovali bodo še nadalje nekateri najpriljubljenejši sodelavci I. letnika, med njimi s. Tone Seliškar, več novih sil pa se je tudi že ponudilo. Pomanjkanja na dobrem gradivu »Kres« ne bo trpel, zlasti ne zaradi tega, ker se bodo dobri prispevki letos honorirali. Važno je to, da bodo vse »Svobodine« podružnice pošiljale redna in kratka mesečna poročila o svojem delovanju. Sodrugi, delavci, storite vsi svojo dolžnost, razširjajte list in mu pomagajte s prispevki. Če ne morete naenkrat odračunati celoletne naročnine, naročite se za pol ali četrt leta.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

»Da — zato, da bi Nemčija imela več municije.«

»Ampak jaz sem proti proizvajanju municije tudi v Nemčiji.«

»Tako? Kako pa se naj ustavi proizvajanje streliva v Nemčiji?«

»Jaz sem mednarodni socialist in pomagam socialistom v drugih državah s tem, da nasprotujem vojni v svoji državi. S tem delom ne prenehám, dokler bom dihal!«

France se je razvnel in strastno je pričel predavati o pacifizmu posebnemu zastopniku justičnega oddelka, ki je držal njegovo usodo v svojih rokah. Ne, nihče na svetu ne bo zagovarjal vojne, da mu ne bi France Kremen odgovoril in povedal svoje, pa čeprav ga zapro v ječo za vse njegovo življenje!

Justični uradnik se je smejal in dejal zelo mehko: »France Kremen, vi ste prostodušen bedak. Zahvalite se svoji srečni zvezdi, da je bil eden tistih, kateremu ste zaupali — vladni detektiv. Če vas ne bi mi poznali, bi vam šla zdaj trda.«

France odpre usta.

»Vladni detektiv? Kdo je detektiv?«

»Brajer.«

»Brajer? On je bil tisti, ki me je nagovarjal, da naj položim bombo v tovarno!«

»Da; bodite veseli, ker ste premagali izkušnjo.«

»Mogoče je Brajer izkušal tudi Henrika.«

»O ne! Henrika ni bilo treba izkušati. Ravno zaradi Henrika smo uvedli preiskavo in poslali detektiva v Kummejevo delavnico. On je delal eksplozive in jih podmikal po vsej Ameriki. Njegovo ime ni Henrik in ni Kummejev nečak; piše se Franz von Holtz in je pravi pruski častnik ter osebni prijatelj nemškega kajzerja.«

France ni mogel izpregovoriti niti besedice. Kaj takega pa še ne! Osebni prijatelj cesarja Viljema je sedel z njim vred v delavnici in njegov tobak je on, France, basal v svojo pipico. In on, France, je tega kajzerjevega prijatelja večkrat imenoval bedaka in osla in mu povedal v obraz, da ni noben mehanik in da ne zna drugega kakor sliniti si roke! Ali je še kdo doživel kaj takega?

Mr. Harrod, zastopnik justičnega oddelka je poučil Kremen, da bo moral pričati pred sodiščem proti Henriku, Kummeju in ostalim, ki jih je videl v delavnici; vse bo moral povedati, kar je videl in slišal. France je bil tako razkačen, da je bil naravno pripravljen na vse. Dalje je bil France obvešččen, da mora dobiti nekoga, ki zanj podpiše poročstvo, da bo res prišel pričati. Ali ima koga, ki to stori? France je nekaj

časa premišljeval in nato se je spomnil, da bi dr. Medved gotovo podpisal poročstvo, toda uveriti ga je treba, da on, France, ni imel namena pomagati Nemcem. Harrod je prikimal v znamenje, da se to lahko stori. Zastopnik justičnega departamenta je telefonično poklical dr. Medveda, katerega je menda poznal, in mu razložil kako stoji stvar s Kremenom. Oni je odgovoril, da je pripravljen podpisati poročstvo za par tisoč dolarjev, da France pride kot priča pred veliko poroto in li glavni obravnavi. Harrod je nato vprašal, če pride dr. Medved drugo jutro k njemu v pisarno, da zaupajo njegovi besedi in izpuste Kremen, da mu ne bo treba ostati čez noč v zaporu. Medved je obljubil in zastopnik justičnega oddelka je povedal Francetu, da je prost do desetih drugega dne. France je stekel na ulico kakor pič iz kletke.

Kremenu je bilo prepovedano govoriti o dogodku, zato je povedal ženi, da se je zamudil s čezurnim delom v delavnici, kjer je popravil motorno kolo. Drugo jutro je vstal ko po navadi, kakor da gre na delo in Liza ni sumila ničesar. Nalašč se je napotil mimo Kummejeve delavnice, ki je bila zaprta in pred vratmi je stal policaj. Nato je kupil jutranjo številko »Heralda«, kjer je pod debelim naslovom na prvi strani čital o veliki nemški zaroti, ki je bila prejšnji dan odkrita v Leesvillu. Okroglo ducat zarotnikov je bilo aretiranih in detektivi so našli ravnolotiko bomb, ki so bile namenejene za tovarno Empire. Franc Henrik von Holtz, ki je razstrelil most v Kanadi in položil peklenjski stroj na velik prekomorski parnik, je bil končno prijet!

France je čakal na pošti pol ure. Ko je prišel dr. Medved, sta šla skupaj v urad justičnega oddelka in zdravnik je podpisal poročstvo. France se je hotel prijazno posloviti od dr. Medveda, toda ta mu je velel, da naj prisede k njemu v avtomobil in potem ga je začel obdelavati. Nikdar ni France še slišal takšne pridige. Sodrugi zdravnik mu je bral levite, da je Kremenu kar brenčalo po ušesih. Mali strojnik je bil vražje trmoglav in je hotel kar na svojo pest s par Nemci ustaviti vojno, ne da bi se bil zmenil za svarilne besede ljudi, ki so starejši in modrejši od njega — zdaj pa ima! Aretiran je z bando požigalcev in obupancev, ki so pod kontrolo in v službi osebnega prijatelja nemškega kajzerja. To ima!

France se ni mogel zagovarjati; zaenkrat je bil ugnan. Rekel je le toliko, da ni mislil nič hudega, pač pa je agitiral proti trgovini z municijo — hudobni kupčiji —

Hudobni? ga je nahrulil dr. Medved. »Ali ne veš, da od te kupčije zavisi svoboda človeštva?«

»Ka-aj?« je vzkliknil France, kajti zadnje zdravnikove besede so se mu zdele prava blaznost.

UTRINKI.

Oblast nad telesnimi strastmi, vzajemnost z vsemi živimi bitji in prostovoljna, notranja podreditev nadčloveškemu principu (ideji), to so večni, nespremenljivi temelji moralnega življenja človeštva.

Naravna morala ni nič drugega, nego reakcija človeške duševnosti proti preteči zadušitvi in uničenju potom n'žjih sil, mesenih nagonov in strasti, egoizma in divjih hoteni.

Ne strah, ampak smrt je dala človeštvu prve bogove.

Vladimir Solovjev.

Volitve se bližajo. Obužite si škornje in pokažite, da je 50 organizacij več, kakor 50 dobro plačanih agitatorjev!!

LAHKO NAGNENJE K PREHLAJENJU?

Prevelika občutljivost? Bolečine olajša in naredi bolj odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elsatrg št. 358, Hrvatsko.

Mu ne ugaja.

Tone: »Kam pa tako hitro?«

Janez: »Po zdravniku! Moja žena mi nič kaj ne ugaja.«

Tone: »Grem s teboj. Tudi moja žena mi že dolgo ne ugaja.«

Nezaslišano.

»Pomislil, prijatelj Jaka: Včeraj mi je dejal Klobasič kar na javni cesti, da sem star osel.«

»Nezaslišano! Saj si vendar v najboljših letih.«

Zarekel se je.

»Prosim, posodite mi stotak!«

»Kako naj vam ga posodim, če vas pa ne poznam.«

»Saj to e ravno! Če bi me poznali, bi mi ga itak ne posodili.«

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Slaščičar (Zuckerbäcker)

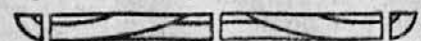
prvorazredna, samostojna moč, se išče za dobo kopaljščne se-

Majvečja izbira

različnih pletenin, majic nogavic in rokavic pri tvrdki

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

Pridobivajte naročnike!

zone Nas'op 18. maja.

Ponudbe na

»Ravnateljst o kopaljšča«, Daruvar, S avonija.

Svila, čipke

modni nakit!

po zmernih cenah pri

A. ŠINKOVIC nasl.

K. SOSS.

Ljubljana, Mestni trg 19.

Na bolše peči sedanjosti so emailirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materiala

Prežernova ulica **LIUB JANA** Prežernova ulica